

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 17 DES 2015

Vår ref.: 201506508-3

Arkiv: 641

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Astrid Ånestad

Konsesjon for å utøve systemansvaret i det norske kraftsystemet

NVE innvilger Statnett SF ny konsesjon for å utøve systemansvaret i det norske kraftsystemet for perioden 1. januar 2016 til 31. desember 2018. Konsesjonen tildeles med hjemmel i lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven) § 6-1.

Sakens bakgrunn

Statnett SF (Statnett) ble 17. desember 2012 meddelt konsesjon for utøvelsen av systemansvaret i det norske kraftsystemet med varighet fra 1. januar 2013 til og med 31. desember 2015. Det er dermed behov for å meddele ny konsesjon som skal gjelde fra 1. januar 2016. NVE sendte 23. november 2015 varsel om vedtak om ny konsesjon for å utøve systemansvaret i det norske kraftsystemet til Statnett. Statnett ga sine merknader i brev 7. desember 2015.

Statnetts merknader og NVEs vurdering

Punkt 4. Endring av vilkår

NVE foreslo i nevnte varsel endring av konsesjonens fjerde punkt slik at konsesjonen tar høyde for en eventuell tidlig implementering og tilpasning til REMIT og annet europeisk regelverk.

Statnett har i brev av 17. desember ikke framsatt noen bemerkninger til foreslåtte endringer i fjerde punkt, og de foreslåtte endringen vil dermed bli stående.

Punkt 2.2 under Systemansvaret

NVE foreslo i varselet et tillegg til punkt 2.2 om prosess ved endring av systemansvarliges praktisering av systemansvaret. NVE varslet følgende endring:

«Konsesjonæren skal gjøre offentlig tilgjengelig sin praksis for utøvelse av systemansvaret. Konsesjonæren skal holde NVE informert om planlagte endringer i sin praksis for utøvelse av systemansvaret»

Statnett har ingen merknader til denne endringen, og skriver at de anser denne endringen som en beskrivelse av dagens praksis hvor informasjon om endringer gis NVE gjennom faste rapporteringsmøter. Statnett viser til at Statnetts praktisering av systemansvaret ligger tilgjengelig på

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Statnetts hjemmesider. Her ligger også tidligere versjoner av praktisering av paragrafene i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (fos).

NVE mener at det er viktig at systemansvarliges praksis for utøvelse av systemansvaret er offentlig tilgjengelig, og at NVE holdes informert om planlagte endringer. Som Statnett oppfatter NVE endringen som stadfestelse av dagens praksis. Ordlyden i de to første setningene i tillegg til punkt 2.2 fra varsel om konsesjon beholdes.

NVE varslet i tillegg følgende endring:

«Berørte aktører skal konsulteres ved endringer i eksisterende praksis eller innføring av ny praksis. Før endringen trer i kraft skal forslag til praksisendring oversendes NVE sammen med eventuelle kommentarer fra berørte aktører.»

Statnett poengterer at det må tas inn en tydelig avgrensning i teksten om hvilke endringer som skal konsulteres. I Statnetts praktiseringsdokument er det mye tekst som er beskrivelser av praksis innenfor de enkelte bestemmelsene i fos. Statnett ønsker å ha frihet til å endre tekst i praktiseringsdokumentet uten at dette må sendes på høring til alle aktørene i forkant. Statnett foreslår at det tas inn en spesifisering i form av «større endringer av praksis» eller «vesentlig endring av praksis».

NVE legger til grunn at «endring av praksis» viser til de tilfellene hvor det er faktiske endringer i systemansvarliges praksis for utøvelsen av systemansvaret. Der hvor det er endringer i den informasjonen som er gjort offentlig tilgjengelig i tråd med konsesjonens vilkår punkt 2.2, som innebærer utdypelse av tekst eller forklaringer uten at det er endringer i praktiseringen, vil ikke dette automatisk være å anse som «endring av praksis». NVE mener samtidig også at det er uheldig å snevre inn vilkåret til at det kun er ved «vesentlige» eller «større» endringer i systemansvaret at berørte aktører skal informeres.

Statnett beskriver at bransjen i stor grad allerede er involvert i utvikling som kan endre praksis for utøvelse av systemansvaret. Dette skjer blant annet ved at bransjen er med i grupper ved utvikling av nye eller store endringer i markeds- og driftsløsninger, og at det blir gitt informasjon på halvårlege forum for systemtjenester og i Statnetts IKT-gruppe for systemansvar og balanseavregning.

Statnett er bekymret for at den varslede nye ordlyden i konsesjonen vil kunne skape en unødvendig og forsinkende prosess for å få endret praktiseringen av systemansvaret.

Videre ser Statnett utfordringer med å definere omfanget av aktører i forhold til formuleringen «konsultasjon med berørte aktører», og ber om at det tas inn formuleringer i oversendelsesbrevet som muliggjør en forenklet konsultasjon gjennom bruk av for eksempel Landssentralens meldingstjeneste.

NVE er kjent med at bransjen involveres og informeres om utarbeidelse av praksis i dag. Det er ønskelig at Statnett som i dag også informerer om planer på etablerte forum og grupper. Allikevel mener NVE at det vil være hensiktsmessig med en mer strukturert prosess ved planlagte praksisendringer, både med tanke på informasjon til berørte aktører og med tanke på berørte aktørers mulighet til å gi innspill. NVE er av den oppfatning at en mer formalisert prosess for endring av systemansvarliges praktisering ikke nødvendigvis vil bli forsinkende, men vil kunne føre til en ryddigere prosess for både systemansvarlig og de berørte aktørene. NVE mener det er viktig at aktørene blir skriftlig informert om planlagte endringer i praktiseringen av systemansvaret, og at aktørene har mulighet til å komme med tilbakemelding på planene i god tid før de trer i kraft. Det vil være opp til systemansvarlig å finne den mest hensiktsmessige måten å informerer berørte aktører på. NVE ser at begrepet «konsultasjon med berørte aktører», kan være noe tvetydig og endrer «konsulteres» med «informeres». Samtidig bemerkes

det at berørte aktører bør få vite at de har anledning til å gi innspill, og at eventuelle kommentarer skal oversendes NVE før endringer trer i kraft.

Statnett skriver at der hvor fos legger opp til en ramme for systemansvarlige å bevege seg innenfor, bør det i hovedsak være opp til systemansvarlige å fastsette praktiseringen. Statnett ber NVE vurdere hvilke bindinger de selv blir sittende med i forhold til tilsyn og behandling av klagesaker dersom alle endringer av praksis skal forelegges NVE før endringene trer i kraft. Statnett kommenterer at det ikke tydelig kommer frem tidsfrister for oversending av den foreslåtte teksten om det skal skje en formell godkjenning i NVE eller om systemansvarlig skal avvente tilbakemelding fra NVE før endret praksis kan tas i bruk.

Videre poengterer Statnett at endringer i praktiseringen av systemansvaret ofte kan komme som direkte konsekvens av lov- eller forskriftendringer, vedtak eller pålegg fra NVE. Statnett skriver at det vil være kunstig å konsultere berørte aktører for ikrafttredelse av slike praksisendringer.

NVE skal ikke godkjenne endringer i praktiseringen av systemansvaret, kun informeres. Systemansvarlig trenger derav ikke avvente tilbakemelding fra NVE på endringene. For å tydeliggjøre dette er «forslag til» endret til «planlagte endringer» i konsesjonsteksten. Endringen i vilkåret i konsesjonen vil ikke innskrenke rammene systemansvarlig gitt i fos til å fastsette praktisering av systemansvaret. Endringen vil derimot føre til en mer transparent prosess rundt endringene i praktiseringen. Dette er viktig nettopp for å sikre forutsigbarhet for aktørene i kraftsystemet. Ved lov- eller forskriftendringer, vedtak eller pålegg fra NVE vil det i mange tilfeller være rom for og/eller nødvendig at systemansvarlig etablerer praksis for hvordan systemansvarlig vil oppfylle eventuelle krav. Statnett sin praksis vil ofte være en tolkning av gjeldende regelverk. NVE mener at det også i disse tilfellene er behov for at berørte aktører blir informert, og får mulighet til å komme med tilbakemeldinger på planlagt praksis.

Statnett skriver også at det kan være behov for praksisendringer så hurtig at det vil være u hensiktsmessig å stille krav til at det alltid skal være en formell prosess i forkant av praksisendring, og presiserer at NVE ikke må utforme konsesjonsvilkårene på en slik måte at det undergraver virkemidlene som ligger i de systemkritiske vedtakene.

NVE mener at tillegget til konsesjonen ikke undergraver bruken av systemkritiske vedtak. Systemkritiske vedtak er et viktig virkemiddel i driften av kraftsystemet, og er unntatt bestemte bestemmelser i forvaltningsloven. Systemkritiske vedtak kan blant annet ikke påklages. Derfor er det spesielt viktig at systemansvarlig har en klar og tydelig praksis for bruken av systemkritiske vedtak. NVE vil presisere at Statnetts praktiseringsdokument ikke endrer status som veileder som følge av endringen i konsesjonen. Dokumentet vil som i dag være en beskrivelse av hvordan Statnett tolker fos, som bidrar til transparens og forutsigbarhet. Aktørenes plikt til å følge Statnetts vedtak etter fos vil gjelde som i dag.

NVE kan ikke se at det er fremsatt kommentarer som gir grunnlag for ytterligere endringer i det foreslåtte vilkåret.

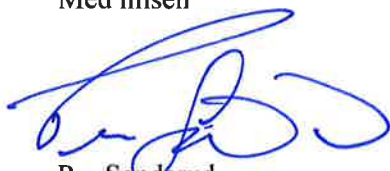
Vedtak

NVE innvilger Statnett SF, i medhold av energiloven § 6-1, konsesjon for å utøve systemansvaret i det norske kraftsystemet for perioden 1. januar 2016 til 31. desember 2018.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Per Sanderud
vassdrags- og
energidirektør

Ove Flataker
avdelingsdirektør

Godkjenningstekst settes automatisk inn ved ekspedering